

В целом, воздействуя на личность, декоративно-прикладное искусство обогащает не только эмоционально-чувственную сферу, но способствует приобретению необходимых практических умений, накоплению профессиональных навыков, самовыражению личности различными средствами, в том числе традиционными народно-художественными ремеслами Беларуси.

Одни виды ремесел уже стали частью истории, другие активно развиваются и сегодня. Национальная особенность, художественное достояние и красота изделий, доступность материалов (дерево, глина, солома, лоза и др.) – все это вызывает у молодежи интерес практического освоения секретами того или иного ремесла.

Понятно, что в учебный процесс могут войти далеко не все ремесла, известные на Беларуси, а только самые доступные их виды, т. к. не каждое учебное заведение может построить кузницу, приобрести гончарные круги или кросна. А вот чтобы плести соломенные фигурки, резать вытинанки, ткать пояса, не понадобятся ни сложное оборудование, ни физические усилия. Однако нельзя забывать и о трудоемких ремеслах которые являются не только интересными страницами но и основой для развития современного художественного творчества. К таким видам ремесел можно отнести народное ткачество.

В течение ряда последних лет на кафедре декоративно-прикладного искусства Витебского государственного университета практикуется приобщение студентов художественно-графического факультета к освоению менее изученных видов ремесел.

Так, в ходе выполнения дипломных работ, студенты имеют возможность подробно ознакомиться с первоосновами ремесла в музеях, залах ремесел, национально-исследовательской лаборатории «Скарбница». Все это способствует повышению эффективности способов обучения с целью наиболее полной реализации творческого потенциала и развития способностей студенческой молодежи.

Таким образом, изучение традиционных видов художественного ремесла, обогащают духовно и развивают эстетически личность.

О НЕКОТОРЫХ ЗАДАЧАХ КУРСА «ИСТОРИЯ БЕЛАРУСИ В КОНТЕКСТЕ МИРОВЫХ ЦИВИЛИЗАЦИЙ»

*Дианова Т.Б. кандидат исторических наук
ВГАВМ*

Интегрированный курс отечественной истории позволяет сформировать у студентов систему знаний о становлении и развитии белорусского этноса, изучить этапы экономического, политического и культурного развития Беларуси в контексте европейской и мировой истории. Такая модель преподавания истории в ВУЗе призвана помочь студентам не только глубже усвоить отечественную историю, но и сориентироваться в сложнейшем водовороте событий, которые составляют содержание исторического развития человечества, познакомить их с определяющими тенденциями, постепенно формировавшими современный облик одного из сегментов мирового сообщества – западной цивилизации. В процессе преподавания нового курса в большей степени/прослеживается динамика становления и развития западной цивилизации, те исторические коллизии, которые ей пришлось пережить, прежде чем сформировались ее нынешние особенности. В определенной мере рассматриваются и другие составляющие мировой цивилизации, развивающиеся своим самостоятельным путем далеко не совпадающим с тем, по которому пришлось пройти западному миру.

Но задачи курса «История Беларуси (в контексте мировых цивилизаций)» в сельскохозяйственном ВУЗе определяются не только общими требованиями к знаниям,

навыкам і якасцям, но і тэрабаваннямі к глыбокаму усваенню історыі аграрных адношэнняў. Аналіз асновных тэндэнцый, асабнасцей в развіцці сельскага хазяйсва Западнай Еўропы, США, Японіі, абрацэнне к історыіскаму апыту сваёй стравы пазваляе фарміраваць у студэнтаў історыка-эканамічэскія знанні. Ізучэнне праблем аграрных адношэнняў дыктуецца не толькі панятным інтэрасам к прошламу, но і попыткай уясніць, а што же сегоднё сследует взыать на вооруженіе, якіе эканамічэскія прынцыпы, ценносты, подходы оправдали себя и выдержали проверку временем.

Таким образом, интегрированный курс истории позволяет формировать ценностное отношение к отечественной и мировой истории, влиять на мировоззрение, воспитывать гражданина, патриота и всесторонне образованного специалиста.

ВЫХАВАННЕ БЕЛАРУСКАСЦІ СРОДКАМІ РОДНАЙ МОВЫ

Зуеу М. Л.

УА "Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны універсітэт"

З 'аўляючыся падмуркам нацыянальнай культуры, беларуская мова адыгрывае таксама важную ролю у фарміраванні нацыянальнага менталітэту. Яе вывучэнне у тэхнічнай ВНУ мае не толькі вялікі выхаваўчы патэнцыял, але і больш глыбокую мэту, мэту на перспектыву- фарміраванне нацыянальнай ментальнасці, самасвадомасці у студэнтаў. Выхаванне у гэтым накірунку вядзецца як у час аўдыторных заняткаў, так і у пазааўдыторны час.

Найперш варта адзначыць комплексную працу з тэкстамі, іх змест. З мэтай выхавання беларускасці тэксты для дыктантаў, перакладаў, перакладаў і г.д. падбіраюцца глыбока нацыянальныя паводле зместу (урыўкі з твораў Я. Коласа, Ул. Караткевіча, В. Быкава, тэксты пра беларускія народныя святы, талаку, валачобнікаў, калядоўшчыкаў, асаблівасці народнага адзення, беларускі ручнік, беларускае ткацтва і г.д.).

Такія тэксты, на нашу думку, праца з імі, з адметнай лексікай і фразеалогіяй, спрыяе выхаванню беларускасці у студэнтаў. Аднак адны тэксты (нават вельмі удалыя) яшчэ не вырашаюць праблемы выхавання, бо выхаванне працэс працягла. На кожных занятках выкладчык мае магчымасць паказаць студэнтам прыгажосць, багатыя выяўленчыя магчымасці беларускай мовы, і гэта выклікае у студэнтаў пачуццё гонару за сваю мову.

З мэтай развіцця маўлення студэнтам прапануюцца такія тэмы для паведамлення, вызначвання, рэфэратаў, як "Назвы зямлі беларускай", "Беларускія асветнікі", "Беларускія прозвішчы", "Адкуль твае імя" і іншыя, якія таксама нясуць змацянальны патэнцыял беларускасці. Тэматыка навуковых дакладаў на студэнцкіх штогадовых канферэнцыях таксама скіравана на выхаванне беларускай ментальнасці ("Беларускія назвы адзення і абутку", "Адлюстраванне нацыянальнага характару беларусаў у прыказках і прымаўках" і г.д.).

Істотным элементам у навучанні беларускай мове, з дапамогай якой ажыццяўляецца выхаваўчае удзяенне на студэнтаў, з'яўляюцца моўныя веды (правілы, азначэнні, катэгорыі, моўныя факты). Моўны матэрыял, моўныя веды і аперыраванне імі служаць перш за ўсё мэтай разумовага выхавання.

Варта адзначыць, што ўжо сам моўны матэрыял (словы, фразеалагізм, прыказка, прымаўка) нясе выхаваўчы змест. Асаблівасці нацыянальнага выхавання знайшлі адбітак у наступных парэміях: "Тагды дзяцей вучаць, як каля лаўкі ходзяць", "Лепш даглядзі, а за руку не вадзі", "Не навучыў бацька, не навучыць і дзядзька".

Выхаваўчая праца у накірунку беларускасці праводзіцца у пазааўдыторны час. Так, студэнтам было прапанавана наведаць выставу "Беларускі ручнік", якая